

กระบวนการ

ติดตามเด็กและเยาวชนกระทำความผิด ภายหลังออกจากกระบวนการยุติธรรม

บทคัดย่อ

เด็กและเยาวชนเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ช่วยในการพัฒนาและสร้างประเทศให้มีความเจริญและความมั่นคงด้านเศรษฐกิจและสังคม อย่างไรก็ตามเมื่อเด็กและเยาวชนได้รับการลงโทษแล้ว หากมิได้มีการติดตามเด็กและเยาวชนกระทำความผิดภายหลังออกจากกระบวนการยุติธรรม อาจจะทำให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิดซ้ำ

คำสำคัญ:

การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน, กฎหมาย, กระทำความผิดซ้ำ

บทนำ

การดำเนินงานในการติดตามเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม มีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ คือ ศาลเยาวชนและครอบครัว กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมคุมประพฤติ โดยในการปฏิบัติงานในหน่วยงานดังกล่าวจะต้องมีกระบวนการที่สำคัญ สามกระบวนการ ได้แก่ การจำแนกเด็กและเยาวชน การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และการติดตามเด็กและเยาวชน หลังออกจากกระบวนการยุติธรรม

ปัญหาเด็กและเยาวชนจำเป็นจะต้องมีหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนเข้ามามีบทบาทสำคัญในการร่วมมือกันดำเนินงานเพื่อแก้ไข บำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนให้สามารถกลับตนเป็นคนดี และสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ตลอดจนดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามีให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิดซ้ำ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการติดตามเด็กและเยาวชนกระทำความผิด หลังออกจากกระบวนการยุติธรรม
2. เพื่อวิเคราะห์กฎหมายเกี่ยวกับการติดตามเด็กและเยาวชนกระทำความผิดซ้ำหลังออกจากกระบวนการยุติธรรม
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการใช้มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนกระทำความผิดซ้ำ ภายหลังออกจากกระบวนการยุติธรรมที่เหมาะสม

อภิปรายผล

ผู้เขียนสามารถแบ่งปัญหา 2 กรณี มีดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการเตรียมความพร้อมก่อนเด็กและเยาวชนที่ได้รับการลงโทษตามคำพิพากษาแล้ว จะต้องกลับคืนสู่ชุมชน แต่พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มิได้กำหนดมาตรการในการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยกลับคืนสู่ชุมชน ทำให้เด็กและเยาวชนอาจกระทำความผิดซ้ำ
2. ปัญหาการติดตามเด็กและเยาวชนที่ได้รับการลงโทษตามคำพิพากษาแล้ว มิได้มีการมีส่วนร่วมที่เข้มงวดกับการติดตามเด็กหรือเยาวชนภายหลังออกจากกระบวนการยุติธรรม ทำให้เกิดปัญหาเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดซ้ำ

ผลการวิจัย

เนื่องจากพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 มิได้กำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องการติดตามเด็กและเยาวชนกระทำความผิดภายหลังออกจากกระบวนการยุติธรรม ทำให้มีการกระทำความผิดซ้ำ หากมีหลักเกณฑ์คัดเลือกเข้าสู่มาตรการและมีกระบวนการติดตามผล และระยะเวลาติดตามผลมีตัวแปรตั้งแต่ 1 ปีถึง 8 ปี

การเตรียมความพร้อมเด็กและเยาวชนกระทำความผิดก่อนปล่อยนั้นเป็นเรื่องสำคัญ ควรมีการประเมินในรูปแบบข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อสะท้อนประสิทธิภาพและควรมีการสร้างแบบประเมินความเสี่ยงสำหรับการกระทำความผิดซ้ำ โดยใช้วิธีการประเมินผลจากการตัดสินสำหรับการกระทำความผิดนั้น

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 จำเป็นจะต้องแก้ไขเพิ่มเติม มีดังนี้

1. กฎหมายควรจะแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเด็กและเยาวชนกระทำความผิดก่อนปล่อย (Pre-release) จากศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน (Youth Training Center) เพื่อกลับคืนสู่สังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. กฎหมายควรจะแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการจดทะเบียนเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดร้ายแรง เช่น ความผิดต่อชีวิต ความผิดต่อเพศ เป็นต้น และเด็กและเยาวชนกระทำความผิดร้ายแรงต้องมีการควบคุมตัวมากกว่าเด็กและเยาวชนกระทำความผิดอื่นๆ
3. กฎหมายควรจะแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการติดตามเด็กและเยาวชนภายหลังออกจากกระบวนการยุติธรรม
4. รัฐควรจัดทำโครงการการมีส่วนร่วม (Project participants) ที่บังคับใช้กับการกระทำความผิดซ้ำ (Recidivism) เช่น โครงการความร่วมมือระหว่างศาลเยาวชนและครอบครัวกับชุมชนเพื่อให้ชุมชนช่วยทำหน้าที่ดูแลสอดส่องพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด

โดย

อ.ดร. วรภัทร รัตนพาณิชย์

วิจัยฉบับนี้ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากกองทุนของคณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีการศึกษา 2560

